

PACIENT PROCEDENT DE MALI AMB DOLOR ABDOMINAL D'ANYS D'EVOLUCIÓ

**Dra. Cristina Soler
Unitat de Medicina Tropical . M Interna
Hospital de Sta Caterina
Salt / Girona**

CAS CLÍNIC

- Pacient de 36 anys, natural de Mali i resident a Girona des de 1999.
- Sense antecedents patològics d'interès

MOTIU DE CONSULTA

- Remès pel seu metge de capçalera per estudi de dolor abdominal de predomini vespertí i d'uns 4 anys d'evolució.
- No diarrees
- Ambulatòriament se li havia practicat:
  - Examen de femta que va ser normal, sense paràsits i amb cultius negatius.
  - Estudi de paràsits a orina amb tres mostres negatives.
  - L'analítica general havia mostrat únicament eosinofília (900 K/mcl totals)

..natural de Mali...

.... eosinofília....

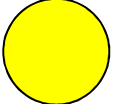

...sembla que anem de paràsits... oi?

PARASITOSI MÉS FREQUËNT AL MÓN

 1. Estrongiloides

 2. Esquistosoma

 3. Paludisme

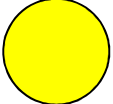
 4. Filàries

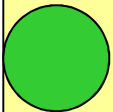
 5. Gnatostoma

PARASITOSI MÉS FREQUËNT AL MÓN

 1. Estrongiloides

 2. Esquistosoma

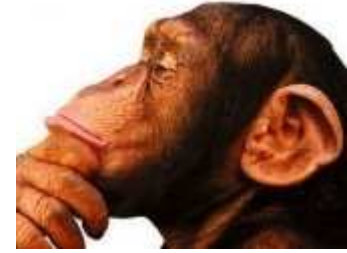
 3. Paludisme

 4. Filàries

 5. Gnatostoma

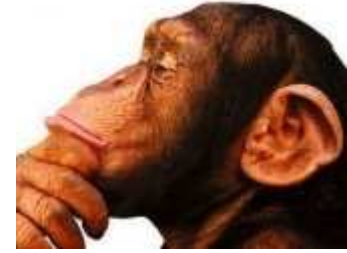
CAUSA MÉS FREQUENT D'EOSINOFÍLIA IMPORTADA

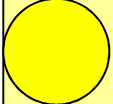
- 1. Estrongiloides
- 2. Esquistosoma
- 3. Paludisme
- 4. Filàries
- 5. Gnatostoma

CAUSA MÉS FREQUENT D'EOSINOFÍLIA IMPORTADA

 1. Estrongiloides

 2. Esquistosoma

 3. Paludisme

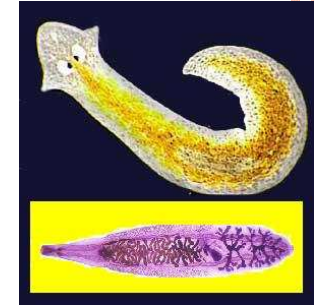
 4. Filàries

 5. Gnatostoma

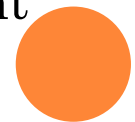

EOSINOFÍLIA. HELMINTS

- *No tots els helmints indueixen eosinofília en el mateix grau*
  - (a) Absència d'eosinofília (p. e. hidatidosi no complicada)
  - (b) Formes fluctuants (associades als moviments del paràsit en els teixits: *Loa loa*, *Dracunculus medinensis*, *Gnathostoma spinigerum*)
  - (c) *Elevada durant tota la infecció* (p. e. *Toxocara canis*, *Trichinella spiralis*)
  - (d) *Limitada* a un estadi parasitari (p. e. fase larvària d'*Ascaris lumbricoides*)
  - (e) Intensitat variable segons les diferents fases de la parasitosis (p. e. esquistosomosi, estrongiloidosi o uncinariosis)
  - (f) Present després d'un procés intercurrent o durant el tractament (ruptura d'un quist hidatídic, tractament d'una filariosi)

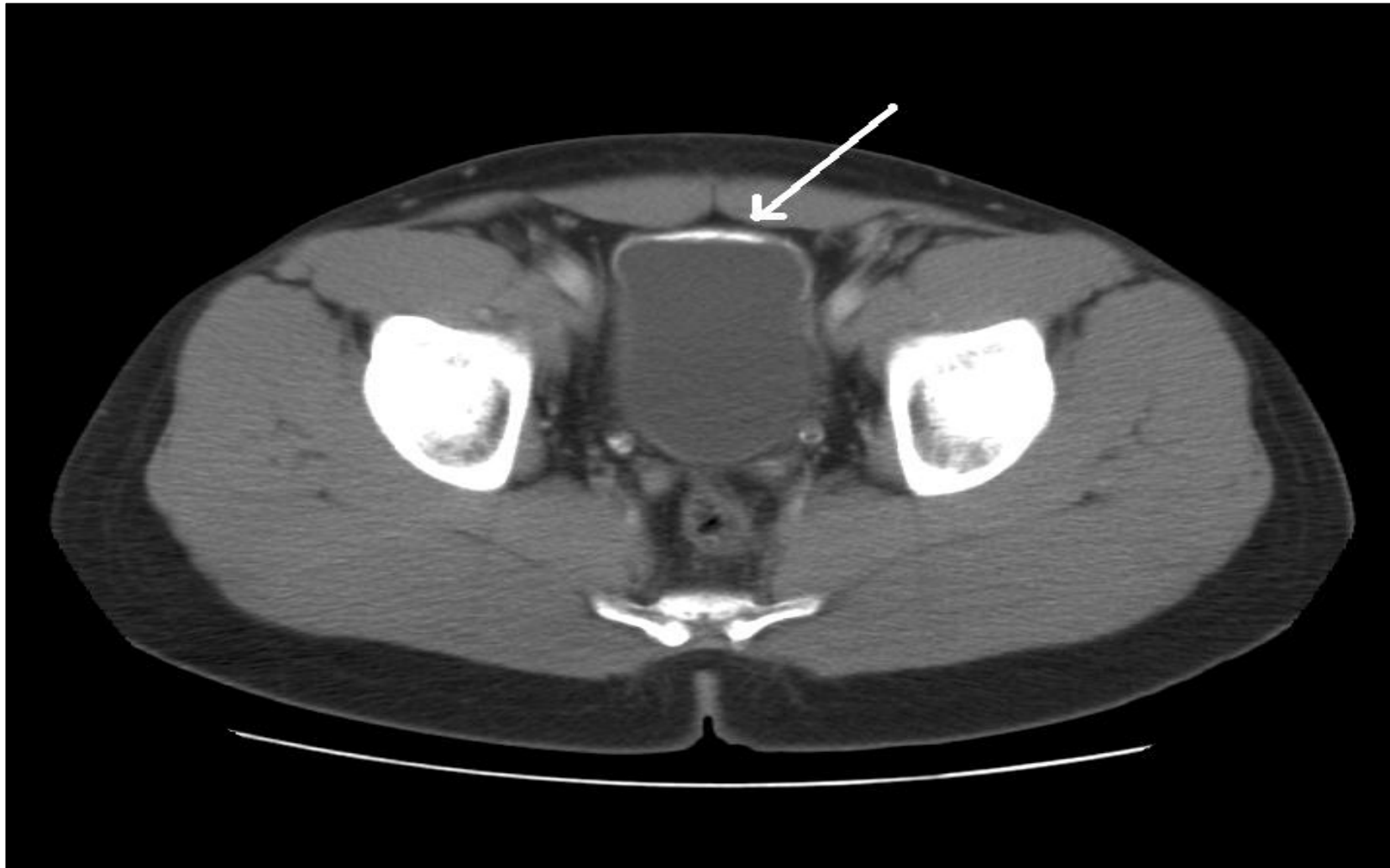
ECOGRAFIA I TAC ABDOMINAL

(2008)

- Calcificació lineal a la cara anterior de la bufeta.
- Calcificacions de les parets dels urèters de predomini a la porció més distal
- Calcificacions seminals.
- Hidronefrosi del ronyó dret i dilatació pieloureteral.
- Atròfia renal dreta a la porció més distal, a prop de les calcificacions.

- Fetge i vesícula normals

CALCIFICACIONS BUFETA URINÀRIA

CALCIFICACIÓ DE GLÀNDULES SEMINALS

SOSPITA DIAGNÒSTICA

 1. Filària limfàtica

 2. Estrongiloides

 3. Tuberculosi

 4. Esquistosoma

 5. Cisticercosi

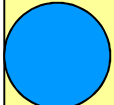

SOSPITA DIAGNÒSTICA

 1. Filària limfàtica

 2. Estrongiloides

 3. Tuberculosi

 4. Esquistosoma

 5. Cisticercosi

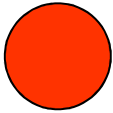
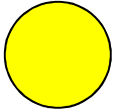
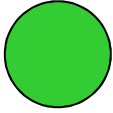

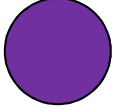
ESQUISTOSOMOSI

- L'esquistosomiasi o bilharziasis urinària, és un dels majors problemes de Salut Pública dels països pobres.
- El *Schistosoma haematobium* és el causant d'aquesta patologia a més de 100 milions de persones al món.
- La clínica de l'esquistosomosi urogenital és més florida a la fase crònica per la presència d'ous a la paret de la bufeta, urèter i òrgans genitals i la reacció inflamatòria granulomatosa que produeixen
- Hematúria discontinua, ocasionalment amb disúria i pol·laciúria

QUINA NO ÉS UNA COMPLICACIÓ DE L'ESQUISTOSOMOSI?

- 1. Infertilitat femenina
- 2. Elefantiasi
- 3. Carcinoma epidermoide vesical
- 4. Epidimiditis
- 5. Hidronefrosi

QUINA NO ÉS UNA COMPLICACIÓ DE L'ESQUISTOSOMOSI?

 1. Infertilitat femenina

 2. Elefantiasi

 3. Carcinoma epidermoide vesical

 4. Epidimiditis

 5. Hidronefrosi

ESQUISTOSOMOSI COMPLICACIONS

- - engruiximent parietal i fibrosi vesical
  - estenosi ureteral
  - hidronefrosi
  - Rarament insuficiència renal.
  - S'ha relacionat amb el carcinoma epidermoide vesical
  - L'afectació genital a l'home pot produir uretritis, epidimiditis i hematospèrmia
  - A la dona infertilitat i augment d'embarassos ectòpics

DIAGNÒSTIC

- Estudi de paràsits orina: detecció d'ous
  - Exercici durant 10 minuts, repòs 10 minuts i recollir el final de la micció
- Radiologia: “bufeta en porcellana”
- UIV: detecció d'estenosis ureterals o hidronefrosi
- Cistoscòpia: en cas de no detectar ous a orina permet fer una biòpsia freda de les lesions i també descartar la degeneració neoplàsica

- Reinterrogant al pacient refereix episodis repetits d'hematúria a la infància.
- Davant l'alta sospita d'esquistosomosi es sol·liciten novament paràsits a orina,
...però el pacient desapareix de la consulta.

NOVA “RE-CONSULTA”

- Un any més tard (juliol 2009), apareix a urgències amb febre, dolor a base toràcica dreta i hipocondri dret.
- Explica que va marxar de viatge a Mali durant 2 mesos, entre desembre 08 i gener 09. Des de la tornada va tornar a presentar els seus dolors abdominals habituals, sense donar-hi importància, fins que al julio va aparèixer febre i empitjorament del dolor.
- Els darrers dies s'afegeix diarrea sense productes patològics.

ORIENTACIÓ DIAGNÒSTICA MÉS PROBABLE

 1. Diarrea del viatger

 2. Complicació de l'esquistosomosi

 3. Colecistitis litiàsica

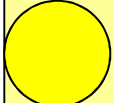
 4. Totes les anteriors

 5. Cap de les anteriors

ORIENTACIÓ DIAGNÒSTICA MÉS PROBABLE

 1. Diarrea del viatger

 2. Complicació de l'esquistosomosi (hidronefrosi)

 3. Colecistitis litiàsica

 4. Totes les anteriors

 5. Cap de les anteriors

- Es va demanar una ecografia abdominal sospitant una infecció del parènquima renal deguda a la obstrucció ureteral.

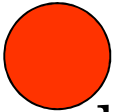
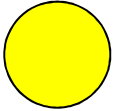

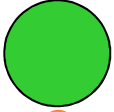

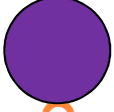

ECO ABD I TAC ABDOMINAL

- Gran col·lecció intra-hepàtica afectant tot el segment VI del LHD, de 12x11x8 cm en contacte amb la càpsula hepàtica i amb contingut ecogènic.
- La resta de les alteracions ureterals i vesicals no havien canviat respecte les imatges de l'any anterior.

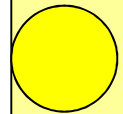
SOSPITA DIAGNÒSTICA

- 1. Abscés hepàtic per esquistosoma haematobium
-   2. Abscés hepàtic amebià
-   3. Abscés hepàtic bacterià.
-   4. Quist hidatídic
-   5. Abscés hepàtic per Ascaris Lumbricoides

SOSPITA DIAGNÒSTICA

 1. Abscés hepàtic per esquistosoma haematobium

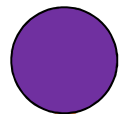
 2. Abscés hepàtic amebià

 3. Abscés hepàtic bacterià.

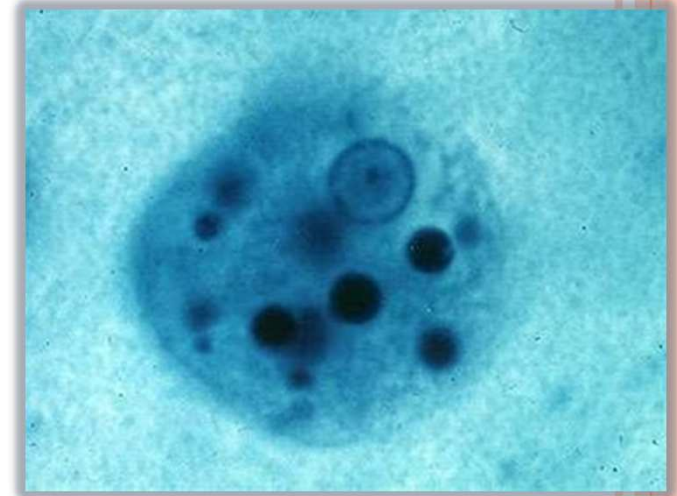
 4. Quist hidatídic

 5. Abscés hepàtic per Ascaris Lumbricoides

ABSCÉS HEPÀTIC AMEBIÀ

- Sol ser molt freqüent a determinades regions del tròpic
- 1. Es presenta en el 2 a 5% dels cassos d'amebiasi intestinal
- 2. En canvi en el 50% dels cassos d'abscess hepàtic no es detecta antecedent previ d'amebiasi
- 3. Predomina a adults d'edat mitja en proporció 9:1 home/dones

EVOLUCIÓ

- Inicialment es va instaurar tractament amb piperacilina-tazobactam i metronidazol.
- Es va practicar punció -drenatge de l'abscess donant sortida a un líquid analíticament NO compatible amb abscess piogen, amb tinció de gram negativa i SENSE visualització d'amebes.

EVOLUCIÓ

- Paràsits a femta positius per Entoameba.
- Posteriorment vam rebre la serologia a *E. histolytica* superior a $>1/6400$.
- Es va continuar el tractament amb paromomicina oral, amb bona resposta clínica i curació completa de l'abscess amebià.

EVOLUCIÓ

- Es van repetir noves mostres per l'anàlisi de paràsits a orina, (insistent en les mesures d'exercici previ per augmentar la rendibilitat), però van tornar a ser negatives.
- Malgrat això es va decidir administrar tractament empíric amb Praziquantel.
- El pacient no ha tornat mai més a la consulta...

?????

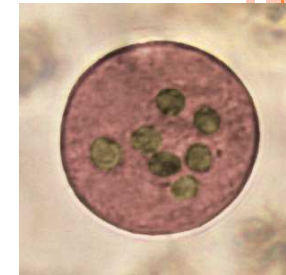
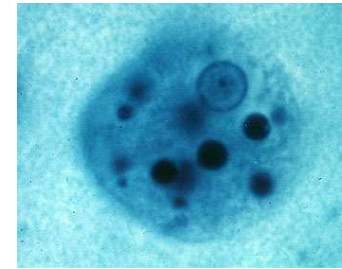

CONCLUSIONs. ESQUISTOSOMOSI

- Pacient amb hematúria procedent de zona endèmica : sospitar esquistosomiasi
- La forma més comuna d'infectar-se és a través del bany en aigües dolces infestades dels cargols que són els reservoris naturals del Schistosoma.
- Diagnòstic: visualització dels ous a orina (S. Haematobium) complementat amb Rx per detectar calcificacions característiques

CONCLUSIONS. AMEBIASI

- Abscés hepàtic amebià: molt freqüent al tròpic
- Diagnòstic: demostració directa dels quists del paràsit en la femta. A causa que els quists no són expulsats contínuament, pot ser necessari realitzar un mínim de 3 mostres per a la seva determinació.
- És important poder distingir entre un quist d'*E. histolytica* i el d'altres protozous intestinals no patògens como *l'Entamoeba Coli*.
- Les serologies resultaran positives a la majoria dels individus, tinguin o no simptomatologia. Els nivells d'anticossos són majors en pacients amb abscessos hepàtics. La serologia comença a ser positiva unes dues setmanes després de la infecció inicial.

CONCLUSIONS

- És important recordar que en països d'alta endèmia de parasitosis el risc de tenir més d'una infecció parasitària és elevat

GRÀCIES PER LA VOSTRA ATENCIÓ

